

C?194/06. sz. ügy

Staatssecretaris van Financiën

kontra

Orange European Smallcap Fund NV

(a Hoge Raad der Nederlanden [Hollandia] által benyújtott el?zetes döntéshozatal iránti kérelem)

„EK 56–EK 58. cikk – A t?ke szabad mozgása – Osztalékadóztatás – Adójogi kollektív befektetési szervezet által kapott osztalék után valamely másik tagállamban levont forrásadóval szemben e szervezetnek nyújtott adókedvezmény – E kedvezmény azon összegre történ? korlátozása, amelyet az e szervezet illet?sége szerinti tagállamban honos és ilyen szervezet közvetítése nélkül befektet? személy a kett?s adóztatás elkerülésér?l szóló egyezmény alapján a jövedelemadóba beszámíthatna – E kedvezmény korlátozása a külföldi illet?ség? befektet?nek az e szervezet t?kéjében való részesedése arányában”

Az ítélet összefoglalása

1. *A t?ke szabad mozgása – Korlátozások – Adójogszabályok – Társasági adó – Kollektív befektetési szervezeteknek fizetett osztalék adóztatása*

(EK 56. cikk és EK 58. cikk)

2. *A t?ke szabad mozgása – Korlátozások – Adójogszabályok – Társasági adó – Kollektív befektetési szervezeteknek fizetett osztalék adóztatása*

(EK 56. cikk és EK 58. cikk)

3. *A t?ke szabad mozgása – Korlátozások – Fogalom – Azonos értelmezés a harmadik országokkal fennálló és a Közösségen belüli kapcsolatok tekintetében – Korlátok*

(EK 56. cikk, (1) bekezdés)

4. *A t?ke szabad mozgása – A harmadik országba irányuló vagy onnan ered? t?kemozgások korlátozásai – A közvetlen befektetésekkel összefügg? t?kemozgás 1993. december 31?én fennálló korlátozása – A „közvetlen befektetések” fogalma*

(EK 57. cikk, (1) bekezdés)

1. Az EK 56. cikkel és EK 58. cikkel nem ellentétesek az olyan tagállami jogszabályok, amelyek – amikor az e tagállam területén illet?séggel rendelkező adójogi kollektív befektetési szervezet számára a részére fizetett osztalék után másik tagállamban levont forrásadóval szemben adókedvezményt írnak elő – ezt a kedvezményt olyan összegre korlátozzák, amelyet az első tagállam területén illet?séggel rendelkező természetes személy hasonló adólevonás esetén az e másik tagállammal kötött, kett?s adóztatás elkerülésér?l szóló egyezmény alapján beszámíthatott volna.

Vitathatatlan, hogy a bizonyos tagállamokból származó osztalékoknak a külföldön kapott osztalék utáni forrásadóra vonatkozó kedvezményből történ? kizárásával az ilyen jogszabályok az e

tagállamokban történ? befektetéseket kevésbé vonzóvá teszik, mint az azokban a tagállamokban történ? befektetéseket, amelyekben az osztalékadóztatás ilyen kedvezményre jogosít. Az említett jogszabályok tehát visszatartathják a kollektív befektetési szervezetet az olyan tagállamokban történ? befektetésektől, amelyek esetében az osztalékadóztatás nem jár adókedvezményrel, ezért e jogszabályok a t?ke szabad mozgása EK 56. cikkben f?szabály szerint tiltott korlátozásának min?sülnek.

Azonban az ilyen jogszabályok célja, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezet közvetítésével befektet? személy által kapott osztalék adójogi kezelését a lehet? legnagyobb mértékben közelítsék a befektet? által közvetlen befektetése után kapott osztalék adójogi kezeléséhez, nehogy az ilyen szervezet által történ? külföldi befektetést kevésbé vonzónak tekinthessék a közvetlen befektetéshez képest. Márpedig az említett jogszabályok tekintetében az adójogi kollektív befektetési szervezet helyzete – amennyiben az illet?sége szerinti tagállammal olyan egyezményt kötött tagállamokból származó osztalékot kap, amely a természetes személy befektet? számára el?írja az osztalék után az utóbbi tagállamokban levont adónak az általa az illet?sége szerinti tagállamban fizetend? jövedelemadóba történ? beszámításának jogát – különbözik attól a helyzettől, amelybe e szervezet akkor kerül, ha olyan osztalékot kap, amely olyan tagállamokból származik, amelyek nem kötöttek ilyen egyezményt, vagyis amelyre nem vonatkozik e jog. Ugyanis csak az ilyen kétoldalú adóegyezményt kötött tagállamokban történ? befektetésekkel kapcsolatban fordul el?, hogy ? kedvezmény hiányában ? a befektetés adójogi kollektív befektetési szervezet közvetítésével történ? megvalósítása melletti döntés azzal a kockázattal jár, hogy természetes személy befektet? számára kevésbé el?nyös, mint a közvetlen befektetés. Ezzel szemben az olyan tagállamok esetében, amelyekkel nem kötött az e szervezet illet?sége szerinti tagállam ilyen egyezményt, a természetes személy azon döntése, hogy ilyen kollektív befektetési szervezet közvetítésével eszközöl befektetést, nem vonja maga után azon kedvezmény elvesztését, amelyben akkor részesülhetett volna, ha az említett tagállamokba történ? közvetlen befektetések mellett döntött volna. Következésképpen ez a helyzet objektíve nem összehasonlítható azzal, amelyben az e szervezet illet?sége szerinti tagállam ilyen adóegyezményt kötött.

Ebből következik, hogy olyan jogszabályok esetében, amelyek szerint ? a közvetlen befektetések és a kollektív befektetési szervezet közvetítésével történ? befektetések adójogi kezelésének a lehet? legnagyobb mértékben történ? közelítése céljából ? a tagállam úgy dönt, hogy ez utóbbiakat kedvezményben részesíti az olyan tagállamokból származó osztalék utáni forrásadóra tekintettel, amelyekkel szemben kétoldalú egyezmény keretében vállalta, hogy a természetes személyek számára lehet?vé teszi az említett adólevonásoknak a nemzeti joguk alapján általuk fizetend? jövedelemadóba történ? beszámítását, nem ellentétes az EK 56. cikkel és az EK 58. cikkel az, ha e tagállam kizárja e kedvezményt az azon más tagállamokból származó osztalékkal kapcsolatban, amelyekkel nem kötött ilyen rendelkezéseket magában foglaló kétoldalú egyezményt, mivel nem objektíve összehasonlítható helyzetekről van szó.

(vö. 56., 60–65. pont és a rendelkez? rész 1. pontja)

2. Az EK 56 cikkel és EK 58. cikkel ellentétesek az olyan tagállami jogszabályok, amelyek – azáltal, hogy az e tagállam területén illet?séggel rendelkező, adójogi kollektív befektetési szervezetek számára a nekik fizetett osztalék után más tagállamban vagy harmadik országban levont forrásadóval szemben adókedvezményt írnak el? ? csökkentik ezt a kedvezményt, ha és amennyiben azok befektet?i más tagállamban vagy harmadik országban illet?séggel rendelkező természetes vagy jogi személyek, mivel a felosztandó nyereség teljes összegének a csökkentésével járnak, és ezért az ilyen csökkentés az említett szervezetek minden befektet?jét egyaránt hátrányosan érinti.

Ugyanis a kedvezménynek ilyen, azon befektetők részesedése arányában történő csökkentése, akik más tagállamban rendelkeznek illetéssel, a szabad tőkemozgás EK 56. cikkben fűszabály szerint tiltott korlátozását valósítja meg, mivel akadályozhatja az adójogi kollektív befektetési szervezetet abban, hogy tőkét gyűjtsön az illetésetől eltérő más tagállamokban, és e más tagállamok befektetőit visszatarthatja attól, hogy ennek tőkéjében részesedést szerezzenek.

A tagállamnak a területén illetéssel rendelkező adójogi kollektív befektetési szervezet által mind az e tagállam területén illetéssel rendelkező, mind más tagállamban illetéssel rendelkező befektetőknek fizetett osztalék felett gyakorolt adóztatási joghatósága igazolja annak szükségességét, hogy abban az esetben, ha ilyen kedvezményt ír elő, azt azon adójogi kollektív befektetési szervezetekre is kiterjessze, amelyek befektetői nem ebben a tagállamban rendelkeznek illetéssel.

Bár az ilyen jogszabályok célja, hogy különbséget tegyen a kollektív befektetési szervezet belföldi és külföldi illetéset befektetői között abból a célból, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezet által a nyereség felosztásán keresztül számukra nyújtott adókedvezmény arányban legyen az általuk az e szervezetek illetése szerinti tagállamban fizetendő adóval, meg kell jegyezni, hogy e kedvezménynek az említett szervezet azon befektetői részesedésének az arányában történő csökkentése, akik más tagállamban rendelkeznek illetéssel, nem teszi lehetővé e cél elérését. Ugyanis ez a csökkentés az adójogi kollektív befektetési szervezet minden befektetőjét egyaránt hátrányosan érinti, mivel azzal jár, hogy csökkenti a felosztandó nyereség teljes összegét.

Ami az adóbevételeknek a más tagállamokban letelepedett társaságok által kifizetett osztalékokkal összefüggő csökkenését illeti, az adóbevételek csökkenése nem tekinthető olyan nyomós közérdeknek, amely indokolhatja az alapvető szabadságok egyikével ellentétes intézkedést.

Az azokra a helyzetekre adott megoldás, amelyekben az adójogi kollektív befektetési szervezet befektetői más tagállamban rendelkeznek illetéssel, azon helyzetekre is alkalmazható, amelyekben a kollektív befektetési szervezet befektetői harmadik országban rendelkeznek illetéssel.

Amennyiben egyrészt a tagállam osztalékadó alá veti a területén illetéssel rendelkező adójogi kollektív befektetési szervezetek által a harmadik országokban illetéssel rendelkező befektetőknek fizetett osztalékot, és másrészt az e szervezetnek nyújtott adókedvezmény csökken az ilyen befektetők e szervezetben való részesedésének arányában, anélkül hogy az e befektetőkkel szemben harmadik országokban alkalmazott adójogi bánásmód releváns lenne e tekintetben, az adóellenőrzések hatékonysága biztosításának a szükségessége nem igazolhatja a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó tőkemozgások ilyen korlátozását.

Feltéve, hogy hivatkozni lehet az adóbevételek csökkenésének megelőzésére a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó tőkemozgások korlátozásának igazolása céljából, ezen igazolást nem lehet figyelembe venni, mivel az említett csökkenés egyaránt érinti a kollektív befektetési szervezet minden, akár a tagállamokban, akár harmadik országokban illetéssel rendelkező befektetőjét.

Az ilyen jogszabályra tekintettel nincs jelentősége annak, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezet külföldi befektetői olyan államban rendelkeznek illetéssel, amellyel e szervezet székhelye szerinti tagállam az osztalék utáni forrásadó kölcsönös beszámítását előíró egyezményt kötött.

(vö. 72., 74., 79., 82., 84., 92–97., 108., 113–114. pont és a rendelkez? rész 2. pontja)

3. A t?kemozgás korlátozásának fogalmát ugyanúgy kell értelmezni a tagállamok és a harmadik országok közötti kapcsolatok, valamint a tagállamok közötti kapcsolatok tekintetében. Ugyanis, még ha a harmadik országok felé irányuló t?kemozgások liberalizációja egyértelm?en a bel? piac létrehozásától eltér? célokat követ is, mint különösen az egységes közösségi fizet?eszköz hitelességének a világ pénzügyi piacain való biztosítását és a tagállamokban a világméret? pénzügyi központok fenntartását, amikor a t?ke szabad mozgásának elvét az EK 56. cikk (1) bekezdése kiterjesztette a harmadik országok és a tagállamok közötti t?kemozgásokra, a tagállamok úgy határoztak, hogy az említett elvet ugyanabban a cikkben és ugyanúgy kell el?írni a Közösségen belüli, illetve a harmadik országokkal fennálló kapcsolatok vonatkozásában.

Azonban a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó t?kemozgásoknak más a jogi háttere, mint a Közösségen belüli t?kemozgásoké, mivel az Európai Unió tagállamai közötti jogharmonizáció szintje, és különösen a nemzeti adóhatóságok együttm?ködését célzó közösségi jogi intézkedések miatt a határon átnyúló jellemz?ekkel rendelkező, de a Közösségen belül megvalósuló gazdasági tevékenységek valamely tagállam által történ? adóztatása nem mindig hasonlítható össze a tagállamok és harmadik országok közötti kapcsolatokban zajló gazdasági tevékenységek adóztatásával. Emellett nem zárható ki, hogy a tagállam bizonyítani tudja, hogy a harmadik országokból származó vagy oda irányuló t?kemozgás korlátozása valamely okból igazolható olyan esetekben, amikor ezen ok nem alkalmas arra, hogy megfeleljen igazolja a tagállamok közötti t?kemozgás korlátozását.

(vö. 87–90. pont)

4. A t?kemozgások közvetlen befektetéseket érint? korlátozásaként az EK 57. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik a korlátozás, amennyiben minden olyan, természetes vagy jogi személy által végrehajtott befektetésre vonatkozik, amely a t?két biztosító személy és azon vállalkozás közötti tartós és közvetlen kapcsolat létrehozását, illetve fenntartását szolgálja, amelynek részére e t?két gazdasági tevékenység folytatása céljából szánják.

(vö. 102. pont és a rendelkez? rész 3. pontja)

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2008. május 20.(*)

„EK 56–EK 58. cikk – A t?ke szabad mozgása – Osztalékadóztatás – Adójogi kollektív befektetési szervezet által kapott osztalék után valamely másik tagállamban levont forrásadóval szemben e szervezetnek nyújtott adókedvezmény – E kedvezmény azon összegre történ? korlátozása, amelyet az e szervezet illet?sége szerinti tagállamban honos és ilyen szervezet közvetítése nélkül befektet? személy a kett?s adóztatás elkerülésér?l szóló egyezmény alapján a jövedelemadóba beszámíthatna – E kedvezmény korlátozása a külföldi illet?ség? befektet?nek az e szervezet t?kéjében való részesedése arányában”

A C-194/06. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) a Bírósághoz 2006. április 26-án érkezett, 2006. április 14-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Staatssecretaris van Financiën**

és

az **Orange European Smallcap Fund NV**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, L. Bay Larsen
tanácselnökök, R. Silva de Lapuerta, K. Schiemann, P. Kóris, Juhász E., E. Levits (előadó), A. Ó
Caoimh, P. Lindh és J.-C. Bonichot bírák,

előtanácsnok: Y. Bot,

hivatalvezető: J. Swedenborg tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2007. április 24-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az Orange European Smallcap Fund NV képviselőiben B. J. Kiegebeld, J. van Eijsden és D. Smit belastingadviseurs,
- a holland kormány képviselőiben H. G. Sevenster és M. de Grave, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Községek Bizottsága képviselőiben R. Lyal és A. Weimar, meghatalmazotti minőségben,

a előtanácsnok indítványának a 2007. július 3-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EK 56–EK 58. cikk értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet a Staatssecretaris van Financiën (pénzügyi államtitkár) és az Orange European Smallcap Fund NV (a továbbiakban: OESF) között az OESF által az 1997/1998. adóévben kapott osztalék után külföldön levont adóval szemben – a holland jogszabályokban az adójogi kollektív befektetési szervezetekre előírt különleges adózási rendszer alapján – nyújtandó adókedvezmény összege tárgyában folyamatban lévő eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

- 3 A társasági adóról szóló 1969. évi törvény (Wet op de vennootschapsbelasting 1969., Stb.

1969., 469. sz., a továbbiakban: társasági adóról szóló törvény) 28. §-a az adójogi kollektív befektetési szervezetet minden Hollandiában alapított, részvénytársaság (naamloze vennootschap), korlátolt felelősségű társaság (besloten vennootschap) vagy közös befektetési alapok (fonds voor gemene rekening) formájában működő, befektetési célú és tevékenységű szervezetként határozza meg, amelynek további feltételeknek is meg kell felelnie.

4 Az ilyen szervezet a társasági adó hatálya alá tartozik, nyeresége azonban nulla kulcsos adó alá tartozik. Jogállásának elvesztését vonja maga, ha e szervezet bizonyos időpontig a nyereségből fizetendő összes osztalékot – a törvény által engedélyezett bizonyos tartalékok levonása után – nem bocsátja befektetési rendelkezésére.

5 Amennyiben ilyen szervezet holland illetőségű szervezet által fizetett osztalékot kap, az ezen osztalék utáni forrásadót az osztalékadóról szóló 1965. évi törvény (Wet op de dividendbelasting 1965, Stb. 1965., 621. sz., a továbbiakban: osztalékadóról szóló törvény) 1. §-ának (1) bekezdése alapján vonják le.

6 Azonban e törvény 10. §-ának (2) bekezdésével összhangban ezen adójogi kollektív befektetési szervezet az adóév végét követő hat hónapos időszakon belül benyújtott kérelemmel ezen osztalék utáni forrásadót visszaigényelheti.

7 Más államokban kapott olyan osztalékkal kapcsolatban, amelyek után az előbbieket forrásadót vontak le, amint a kérdést előterjesztő bíróság jelzi, a holland jogszabályok e külföldi adó beszámítását a holland társasági adóba az utóbbinak a szóban forgó osztalékkal arányos részére korlátozzák. Az említett kérdést előterjesztő bíróság szerint, mivel az adójogi kollektív befektetési szervezet nulla kulcsos adó alá tartozik, a külföldről származó osztalék után nincs társasági adó, így nincs lehetőség az ezen osztalékot sújtó külföldi adó beszámítására.

8 A társasági adóról szóló törvény 28. §-a, valamint a kollektív befektetési szervezetekről szóló, 1970. április 29-i királyi rendelet (Besluit beleggingsinstellingen, Stb. 1970., 190. o, a továbbiakban: királyi rendelet) alapügy idején alkalmazandó változatának 6. §-a az adójogi kollektív befektetési szervezetek számára különleges szabályozást vezetett be. E szabályozás célja ezen adójogi kollektív befektetési szervezeteken keresztüli befektetések utáni jövedelem adóterhének a magánszemélyek közvetlen befektetéseit sújtó adóteherhez való közelítése úgy, hogy adókedvezmény-rendszert ír elő az említett szervezeteknek fizetett osztalék után fizetett adó figyelembevétele céljából.

9 Így a társasági adóról szóló törvény 28. §-a (1) bekezdésének b) pontja – az alapügy időpontjában hatályos változatában – a végrehajtó hatalmat felruházta, hogy általános igazgatási intézkedéssel meghatározza „azon szabályokat, amelyek alapján az adójogi kollektív befektetési szervezetek az általuk értékpapírokból és követelésekből elért nyereség után Hollandián kívül levont adóval szemben olyan adókedvezményben részesülnek, amely nem haladhatja meg azon adó mértékét, amelyet a Holland Királyság adózás rendjéről szóló törvénye [Belastingregeling voor het Koninkrijk] vagy a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény alapján részvények vagy részesedések holland illetőségű tulajdonosai közvetlen befektetések esetén a jövedelemadóba beszámítanak”.

10 A királyi rendelet 6. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) Amennyiben a felosztás (a társasági adóról szóló törvény 28. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerinti) kedvezmény igénylésének évét megelőző évre vonatkozik, az adójogi kollektív befektetési szervezet tőkéjéből részesedő befektetők kizárólag Hollandiában honos természetes személyek vagy Hollandiában honos, holland társaságiadó-alanyok, [ez] a kedvezmény [...] megegyezik a [társasági adóról szóló törvény 28. §-a (1) bekezdésének b) pontjában említett] adó

azon összegével, amely a jövedelemadóba akkor lenne beszámítható, ha a kollektív befektetési szervezet értékpapírból vagy követelésből abban az évben elért nyereségét, amelyre a kedvezmény vonatkozik, kizárólag Hollandiában honos természetes személyek kapták volna. [...]

(2) Ha az adójogi kollektív befektetési szervezet tőkéjéből részesedő befektetők az (1) bekezdésben említett időpontban nem kizárólag a fenti bekezdésben említett személyek vagy adóalanyok, a kedvezményt a következő képlet segítségével kell kiszámítani:

$$T = B \times (7 S_r) / (10 S - 3 S_r),$$

ahol

T a kedvezmény;

B az (1) bekezdésben említett adó összege;

S_r az (1) bekezdésben említett időpontban a Hollandiában honos természetes személyeknek vagy a Hollandiában honos – a kollektív befektetési szervezetektől eltérő – társaságiadó-alanyoknak a kollektív befektetési szervezet tőkéjében közvetlenül vagy más kollektív befektetési szervezeten keresztül közvetve tulajdonolt részvényei vagy részesedései után felosztott összeg, és

S az (1) bekezdésben említett időpontban felosztott összeg a kollektív befektetési szervezet tőkéjének forgalomban lévő összes részvénye vagy részesedése után.

[...]

11 A kérdést előterjesztő bíróság tájékoztatása szerint, amennyiben egy adójogi kollektív befektetési szervezet a befektetőinek az általa Hollandiából vagy külföldről kapott osztalékot nyereségként kifizeti, e befektetők a holland osztalékadó alá tartoznak, amelyet e szervezetnek le kell vonnia. Ami a Hollandiában honos befektetőket illeti, ez adóelőlegnek minősül. Az osztalékadó ugyanis beszámít az általuk fizetendő jövedelemadóba vagy társasági adóba, amelyet visszatérítenek annyiban, amennyiben összege meghaladja az érintett adó összegét. Ami a többi befektetőt illeti, esetükben az osztalékadót csak akkor térítik vissza, ha azt kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény vagy az adózás rendjéről szóló törvény előírja.

12 Az 1980. március 13-ai és az 1991. május 21-ai jegyzőkönyvvel módosított, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Holland Királyság között 1959. június 16-án kötött adóegyezmény az 1997/1998. adóévre nem írja elő a holland illetőségű személynek Németországban fizetett osztalék utáni német adó beszámítását. Az 1997/1998. adóévben a Holland Királyság és a Portugál Köztársaság között nem volt hatályban kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

13 Az OESF amszterdami (Hollandia) székhelyű, változó alaptőkéjű társaság, amelynek célja értékpapíralapokba és más eszközökbe történő pénzügyi befektetés a kockázatmegosztás elve alapján, hogy a befektetői a befektetéseinek nyereségéből részesüljenek. E társaság tőzsdén jegyzett európai vállalkozások által kibocsátott értékpapírokból álló portfóliót kezel. A kérdést előterjesztő bíróság szerint az 1997/1998. adóévben az OESF-nek Hollandián kívül alapított társaságokban meglévő részesedése nem tette lehetővé számára, hogy meghatározza az említett társaságok tevékenységeit.

14 Az OESF befektetői természetes és jogi személyek. Az 1997/1998. adóév folyamán a befektetők többsége Hollandiában lakóhellyel rendelkező magánszemély, valamint olyan holland illetőségű szervezet volt, amelyek egy része a holland társasági adó alá tartozott, egy része pedig

nem. A t?ke fennmaradó részében lényegében a Holland Antillákon és más tagállamokban (vagyis a Belga Királyságban, a Németországi Szövetségi Köztársaságban, a Francia Köztársaságban, a Luxemburgi Nagyhercegségben és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságában) lakóhellyel rendelkező magánszemélyek, valamint belgiumi illetőségű szervezetek rendelkeztek részesedéssel. Végül az OESF befektetési közé tartoztak svájci illetőségű szervezetek és magánszemélyek, valamint az Egyesült Államokban lakóhellyel rendelkező magánszemélyek is.

15 Az 1997/1998. adóévre vonatkozóan az OESF a külföldi társaságokban való részesedése után 5 257 519,15 NLG összegű osztalékot kapott. Ezen osztalék után külföldön 735 320 NLG összegű forrásadót vontak le, amely összegből 132 339 NLG német, 9905 NLG portugál adó volt.

16 E külföldi adófizetés miatt az OESF kérte a társasági adóról szóló törvény – királyi rendelet 6. §-ával összefüggésben értelmezett – 28. §-a (1) bekezdésének b) pontjában említett adókedvezményt. Az OESF számításai szerint e kedvezmény a fent említett 735 320 NLG összes külföldi adónak megfelelő teljes összeg alapulvételével 518 270 NLG-t tett ki.

17 Az illetékes adóhatóság (a továbbiakban: adóhatóság) ezt a kérelmet csak részben, egy 593 076 NLG összegű vagyis a 735 320 NLG összegből a (132 339 NLG) német és a (9 905 NLG) portugál adó levonásának alapulvételével vette figyelembe, és a kedvezmény összegét 418 013 NLG-ben állapította meg. Panasz benyújtását követően ezt a határozatot helybenhagyták.

18 Az OESF keresettel fordult a Gerechtshof te Amsterdamhoz (amszterdami fellebbviteli bíróság), amely megsemmisítette az említett határozatot, és a vitatott kedvezmény összegét 622 006 NLG-ben állapította meg. E bíróság azon a véleményen volt, hogy mind a Németországban és Portugáliában levont adónak a kedvezmény alapjából való kizárása, mind ennek a holland illetőségű befektetők OESF tőkéjéből való részesedése arányában történő csökkentése a tőke szabad mozgása indokolatlan korlátozásának minősül.

19 A Staatssecretaris van Financiën felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz a Gerechtshof te Amsterdam határozata ellen, vitatva ezt a határozatot annyiban, amennyiben az egyrészt a kedvezmény számítása során figyelembe vette a Németországban és Portugáliában levont adót, és másrészt az OESF Hollandiában nem honos befektetőknek részesedése arányában nem csökkentette a kedvezményt.

20 Mivel a Hoge Raad der Nederlanden úgy ítélte meg, hogy az alapügy megoldásához a közösségi jog értelmezése szükséges, az eljárás felfüggesztéséről határozott, és az alábbi kérdéseket terjesztette a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„1) Úgy kell-e értelmezni az EK 56. cikk és az EK 58. cikk (1) bekezdésének együttes rendelkezéseit, hogy az EK 56. cikkben rögzített tilalmat sérti az a tagállami szabályozás, amely [...] az adójogi kollektív befektetési szervezet által kapott osztalék után valamely másik tagállamban levont forrásadóra az adójogi kollektív befektetési szervezet számára nyújtandó kedvezményt

a) arra az összegre korlátozza, amelyet a Hollandiában lakó természetes személy a másik tagállammal megkötött adóegyezmény alapján beszámíthatott volna;

b) korlátozza, ha és amennyiben az adójogi kollektív befektetési szervezet befektetési nem Hollandiában lakó természetes személyek vagy nem a holland társasági adó alá tartozó jogi személyek?

2) Az első kérdésre adott teljes körű vagy részleges igenlő válasz esetén:

a) Magában foglalja-e az EK 57. cikk (1) bekezdésében rögzített „közvetlen befektetés” fogalma a valamely társaságban meglévő részesedéscsomag olyan birtoklását, ahol a részesedés tulajdonosa csak befektetésként tartja azt birtokában, és a csomag nagysága nem teszi lehetővé, hogy a társaság ügyvezetésére döntő befolyást vagy a társaság felett ellenőrzést gyakoroljon?

b) Az EK 56. cikk alapján a tőkemozgás minden olyan adóztatással való korlátozása, amely megengedhetetlen lenne [az Európai] Közösségen belüli határokon átnyúló tőkemozgás esetén, hasonlóképpen megengedhetetlen-e a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó – egyebekben azonos körülmények közötti – tőkemozgások esetén?

c) Amennyiben a második kérdés b) pontjára adott válasz nemleges, úgy kell-e értelmezni az EK 56. cikket, hogy azzal ellentétes az olyan korlátozás, amelyet a tagállam az adójogi kollektív befektetési szervezetnek a harmadik országból kapott osztalék utáni forrásadóra vonatkozó adókedvezményével szemben elír, és amely azon alapul, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezet nem minden befektetése honos az érintett tagállamban?

3) Befolyásolja-e az első és a második kérdésre adott választ az a körülmény, hogy

a) a másik országból kapott osztalék után e másik országban levont adó magasabb annál az adónál, mint amely a külföldi befektető részére történő osztalékfizetést az adójogi kollektív befektetési szervezet illetése szerinti tagállamban terheli;

b) az adójogi kollektív befektetési szervezet befektetése nem az adójogi kollektív befektetési szervezet illetése szerinti tagállamban honos, hanem olyan országban, amellyel az érintett tagállam az osztalék utáni forrásadó kölcsönös beszámítását elíró egyezményt kötött;

c) az adójogi kollektív befektetési szervezet befektetése nem az adójogi kollektív befektetési szervezet illetése szerinti tagállamban honos, hanem valamely másik tagállamban?”

Az elzeter döntéshozatalra elterjesztett kérdésekről

Az első kérdés a) pontjáról

21 Első kérdésének a) pontjával a kérdést elterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EK 56. cikket és az EK 58. cikket úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétesek az olyan tagállami jogszabályok, mint az alapügyben érintettek, amelyek – azáltal, hogy az e tagállam területén illetéssel rendelkező adójogi kollektív befektetési szervezetek számára a nekik fizetett osztalék után másik tagállamban levont forrásadóval szemben adókedvezményt írnak elő – ezt a kedvezményt olyan összegre korlátozzák, amelyet az említett területen illetéssel rendelkező természetes személy e másik tagállammal kötött, kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény alapján beszámíthatott volna.

22 Az alapügyben az ilyen jogszabályok azzal járnak, hogy az osztalék után Németországban és Portugáliában levont forrásadót az említett adókedvezmény számításánál nem veszik figyelembe, mivel az alapügy tényállásának időpontjában a Holland Királyság és a Németországi Szövetségi Köztársaság között kötött egyezmény nem rendelkezik a Németországban levont adónak a holland jövedelemadóba történő beszámításának jogáról, a Holland Királyság és a Portugál Köztársaság között pedig nem volt ilyen egyezmény.

23 Az elzeter döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a kérdést elterjesztő bíróság az ilyen jogszabályoknak az EK Szerződés szabad tőkemozgásra vonatkozó rendelkezéseivel

való összeegyeztethetőségét kérdjelezi meg arra tekintettel, hogy a holland jognak megfelelően a holland illetőségű adójogi kollektív befektetési szervezet, amely holland illetőségű társaságoktól kap osztalékot, e társaságok által az osztalék után levont holland forrásadó teljes visszatérítésére jogosult.

24 E tekintetben az OESF és az Európai Közösségek Bizottsága azzal érvel, hogy amennyiben a Holland Királyság teljes egészében visszatéríti a holland társaságok által fizetett osztalék után levont adót, az osztalék után Németországban és Portugáliában levont adót is vissza kell térítenie.

25 Ennek hiányában a Holland Köztársaság ez utóbbi osztalékot kedvezőtlenebb elbánásban részesíti, mint a holland társaságok által fizetett osztalékot.

26 E kedvezőtlen elbánás azzal jár, hogy egyrészt visszatartja az OESF-et attól, hogy Németországban és Portugáliában befektessen, másrészt az e tagállamokban alapított társaságok számára megnehezíti a tevékenységét Hollandiában, ami ezáltal a szabad tőke mozgásnak a Szerződésben fűzött szabály szerint tiltott korlátozásának minősül.

27 A holland kormány ellenben azzal érvel, hogy nem lehet a Holland Királyságnak felróni, hogy a német vagy portugál társaságoktól származó osztalékot a holland társaságoktól származótól eltérő bánásmódban részesíti, mivel azáltal, hogy az OESF által kapott osztalékok után származásuktól függetlenül nem kell adót fizetni, a holland törvény ezen osztalékokat egyenlő bánásmódban részesíti.

28 Ezenkívül az alapügyben érintett visszatérítési rendszernek nem célja, hogy általában felmentse az adójogi kollektív befektetési szervezetet a számára fizetett osztalék utáni adózás alól. A belföldi tényállásokban ugyanis az osztalékadó a társasági adó szempontjából adóelőlegként működik. Mivel a holland illetőségű adójogi kollektív befektetési szervezetek nulla kulcsos társasági adó alá tartoznak, és ennek következtében az e szervezetek által kapott osztalék után nem fizetendő holland osztalékadó, az említett szervezetek által kapott osztalék utáni forrásadót visszatérítik nekik.

29 Arra a tényre való tekintettel, hogy az a holland illetőségű adójogi kollektív befektetési szervezet, amely ugyanezen tagállamban honos társaságoktól osztalékot kap, az e társaságok által az osztalék után levont holland forrásadó teljes megtérítésében részesül, meg kell tehát vizsgálni, hogy az olyan nemzeti jogszabályok, mint az alapügyben érintettek, a szabad tőke mozgás EK 56. cikkben és EK 58. cikkben tiltott korlátozásának minősülnek-e.

30 Mindenekelőtt célszerű emlékeztetni arra, hogy az egyes tagállamoknak kell a közösségi jog tiszteletben tartásával megszervezniük a felosztott nyereség adóztatására vonatkozó rendszerüket, és ennek keretében meghatározniuk azt az adóalapot és adómértéket, amely az osztalékban részesülő befektetőre alkalmazandó (lásd ebben az értelemben a C-374/04. sz. Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation ügyben 2006. december 12-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-11673. o.] 50. pontját és a C-446/04. sz. Test Claimants in the FII Group Litigation ügyben 2006. december 12-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-11753. o.] 47. pontját).

31 Ezért egy adott tagállamban honos társaság által egy másik tagállamban honos társaság számára fizetett osztalék többszörös adózás tárgya lehet. Először is ezen osztalék az osztalékot fizető társaság illetősége szerinti tagállamban többszörös adózás tárgyát képezheti, amely akkor áll fenn, ha a felosztott nyereséget először az e társaság által fizetendő társasági adó címén, ezt követően a kedvezményezett társaságnak fizetett osztalék utáni osztalékadó címén adóztatják. Másodszor ezen osztalék jogi kétszörös adóztatás tárgyát képezheti, amely akkor áll fenn, ha azt a kedvezményezett társaság illetősége szerinti tagállamban újból megadóztatják. Harmadszor a kedvezményezett társaság illetősége szerinti tagállamban történő többszörös adózást

eredményezhet a kedvezményezett társaság által a székhelye szerinti államban kapott osztalék adóztatása is, amennyiben az ezen osztalékot fizető társaságot megadóztatták a felosztott nyereség után.

32 Továbbá a közösségi jog egységesítésére, illetve összehangolására irányuló intézkedések hiányában a tagállamok továbbra is jogosultak egyezményekben vagy egyoldalúan meghatározni adóztatási joghatóságuk megosztásának szempontjait, különösen a kettős adóztatás elkerülése érdekében (a C-336/96. sz. Gilly-ügyben 1998. május 12-én hozott ítélet [EBHT 1998, I-2793. o.] 24. és 30. pontja; a C-307/97. sz. Saint-Gobain ZN ügyben 1999. szeptember 21-én hozott ítélet [EBHT 1999., I-6161. o.] 57. pontja, valamint a C-379/05. sz. Amurta-ügyben 2007. november 8-án hozott ítélet [az EBHT-ban még nem tették közzé] 17. pontja). Márpedig a különböző tagállamok anyai és leányvállalatai esetében alkalmazandó adóztatás közös rendszeréről szóló, 1990. július 23-i 90/435/EGK tanácsi irányelv (HL L 225., 6. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 147. o.), a kapcsolt vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló, 1990. július 23-i egyezmény (HL L 225., 10. o.) és a megtakarításokból származó kamatjövedelem adóztatásáról szóló, 2003. június 3-i 2003/48/EK tanácsi irányelv (HL L 157., 38. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 369. o.) kivételével, amelyek alkalmazására az alapügyben nem történt hivatkozás, a közösségi jog szintjén a mai napig semmilyen egységesítést vagy összehangolást célzó intézkedés nem született a kettős adóztatás elkerülése terén.

33 Ami az alapügyben érintett jogszabályokat illeti, a Holland Királyság úgy döntött, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezeteket társasági adó alá veti, amelynek azonban a mértéke nulla, feltéve hogy e szervezetek összes nyereségét – a törvény által engedélyezett bizonyos tartalékok levonása után – a befektetői között felosztja.

34 Amint a főtanácsnok az indítványa 85-87. pontjában megállapítja, ebből következik, hogy a holland jog az osztalékot – eredetétől függetlenül – nem adóztatja olyan szervezeteknél, mint az OESF. Ami ugyanis egyrészt a holland illetőségű társaságoktól származó osztalékot illeti, az eredetileg levont osztalékadót, amely a holland kormány magyarázatai alapján társaságiadó-ellenlegnek minősül, visszatérítik, mivel az adójogi kollektív befektetési szervezetnek nem kell társasági adót fizetnie. Ami másrészt a Németországban és Portugáliában honos társaságoktól származó osztalékot illeti, Hollandiában az ilyen osztalék után az adójogi kollektív befektetési szervezet nem adózik.

35 Következésképpen azáltal, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezeteket a Németországból és Portugáliából származó osztalék után nem adóztatják, a Holland Királyság ezen osztalékot a holland társaságoktól származó osztalékkal egyenlő bánásmódban részesíti, mivel ez utóbbiakat szintén nem adóztatja. Továbbá a más tagállamból származó osztalék adóztatásától tartózkodva a Holland Királyság – ugyanúgy, mint a holland társaságok által fizetett osztalékok esetében – megakadályozza az adóztatási joghatóságának gyakorlásából fakadó többszörös adóztatást.

36 Ezért az OESF és a Bizottság állításával ellentétben, az olyan holland jogszabályok, mint az alapügyben érintettek, nem kezelik eltérően a Németországból és a Portugáliából származó osztalékokat a holland társaságok által fizetett osztalékokhoz képest.

37 Ilyen körülmények között, bár a Németországból és a Portugáliából származó osztalékot súlyosabb adó terheli, mint a holland társaságok által fizetett osztalékot, ez a hátrány nem a szóban forgó holland jogszabályokból, hanem az osztalékfizető társaságok illetősége szerinti tagállam és a kedvezményezett társaság illetősége szerinti tagállam adóztatási joghatóságának párhuzamos gyakorlásából következik, amelyet előbbiek esetében az osztalék többszörös adóztatása, utóbbi esetében az adójogi kollektív befektetési szervezet osztalék utáni adóztatásától

való tartózkodás jellemez (lásd ebben az értelemben a C-513/04. sz., Kerckhaert és Morres ügyben 2006. november 14-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-10967. o.] 20. pontját).

38 A Bizottság azonban azzal érvel, hogy az osztalékban részesülő társaság illetősége szerinti tagállam minőségében Hollandia feladata, hogy az ezen osztalékok utáni külföldi adóterhelést ugyanúgy kiegyenlítse, mint az ezeket sújtó belföldi adóterhelést.

39 Ez a nézet nem fogadható el. Az állandó ítélkezési gyakorlatból valóban az következik, hogy amennyiben valamely tagállam a gazdasági többszörös vagy kettős adóztatás elkerülésére vagy enyhítésére szolgáló rendszert hoz létre a belföldi illetőségű társaságok által a belföldi illetőségű személyek részére fizetett osztalékok tekintetében, a külföldi illetőségű társaságok által a belföldi illetőségű személyek részére fizetett osztalékot azzal azonos bánásmódban kell részesítenie (a fent hivatkozott *Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation* ügyben hozott ítélet 55. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

40 E rendszerek keretében az adott tagállamban illetéssel rendelkező, ugyanezen tagállamban letelepedett társaság által fizetett osztalékban részesülő befektetők helyzete hasonló a hivatkozott tagállamban illetéssel rendelkező, de valamely más tagállamban letelepedett társaság által fizetett osztalékban részesülő befektetők helyzetéhez annyiban, hogy mind a belföldről, mind a külföldről származó osztalék többszörös adóztatás tárgya lehet (lásd a fent hivatkozott *Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation* ügyben hozott ítélet 56. pontját).

41 Azonban az osztalékban részesülő társaság illetősége szerinti tagállami minőség e tagállam számára nem járhat azzal a kötelezettséggel, hogy kiegyenlítse a teljes egészében annak a tagállamnak a területén megvalósuló többszörös adózásból fakadó adóhátrányt, amelyben ezen osztalékfizető társaság illetéssel rendelkezik, mivel az előbbi tagállam a területén illetéssel rendelkező kollektív befektetési szervezeteknél nem adóztatja és nem is veszi eltérő módon figyelembe a kapott osztalékot.

42 Ebből következik, hogy olyan esetben, amikor a német és portugál illetőségű társaságok által a holland illetőségű adójogi kollektív befektetési szervezetnek fizetett osztalék utáni adóteher súlyosabb annál, mint amely a szintén az utóbbi tagállamban letelepedett társaságok ugyanezen szervezetnek fizetett osztalékát sújtja, és ez nem az e tagállam adózási rendszeréből fakadó eltérő bánásmódból, hanem abból következik, hogy egyrészt a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Portugál Köztársaság ezen osztalékot forrásadóval sújtja, másrészt pedig a Holland Királyság nem adóztatja az említett osztalékot, nem minősül a tőke szabad mozgása korlátozásának az a tény, hogy ezen utóbbi tagállam nem ír elő a két előbbi állam által választott forrásadóval szemben adókedvezményt.

43 Azonban az OESF hangsúlyozza azt is, hogy a németországi és portugáliai befektetései eltérő bánásmódban részesülnek, mint a más tagállamokban eszközölt befektetései, amelyek esetében lehetőség van a társasági adóról szóló törvény – a királyi rendelet 6. §-ával összefüggésben értelmezett – 28. §-a (1) bekezdésének b) pontjában előírt adókedvezményre az e tagállamokban megvalósuló többszörös adóztatás elkerülése céljából. Az OESF szerint az EK 56. cikk és az EK 58. cikk tiltja az osztalékfizető társaság székhelyén alapuló eltérő bánásmódot.

44 A holland kormány arra emlékeztet, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezetnek – mivel nulla kulcsos adó alá tartozik – nem kell társasági adót fizetnie a másik tagállamból származó osztalék után, ami e szervezet számára lehetetlenné teszi az ezen osztalékot terhelő forrásadó beszámítását. Annak elkerülése céljából, hogy az ilyen szervezet közvetítésén keresztül történő külföldi befektetéseket a közvetlen befektetéseknél kevésbé vonzóak tekintsék, az említett kedvezmény célja, hogy közelítse az adójogi kollektív befektetési szervezeteken keresztül

befektetésekből származó jövedelmek adóterhét a magánszemélyek általi közvetlen befektetéseket terhelő adóteherhez.

45 Következésképpen a jogalkotó az említett adókedvezmény összegének kiszámításához azt a helyzetet vette alapul, amelyben a befektetések ilyen szervezet közvetítése nélkül történnek. Ezért a külföldről kapott osztalék esetében e kedvezményt azokra az esetekre korlátozzák, amikor valamely adójogi egyezmény alapján fennáll a külföldön levont adó holland adóba történő beszámításának a joga.

46 Ezenkívül a C-376/03. sz. D-ügyben 2005. július 5-én hozott ítéletből (EBHT 2005., I-5821. o.) következik, hogy az a helyzet, hogy a befektető Németországból vagy Portugáliából származó osztalékot kap, eltér attól, amelyben az osztalék olyan tagállamból származik, amellyel a Holland Királyság ilyen egyezményt kötött, mint például az Olasz Köztársaság. Mivel a nyújtandó adókedvezmény elválaszthatatlanul az adójogi kollektív befektetési szervezet tőkéjében részes befektető azon jogához kapcsolódik, hogy ilyen egyezmény alapján beszámítsa a külföldi forrásadót, ezt a kedvezményt – a beszámítási joghoz hasonlóan – ezen egyezmény szerves részének, és nem attól elválasztható kedvezménynek kellene tekinteni.

47 Amint a jelen ítélet 42. pontjából kitűnik, a közösségi jog nem kötelez valamely tagállamot arra, hogy kiegyenlítse azt a hátrányt, amely kizárólag a különböző tagállamok által gyakorolt adóztatási joghatóságok párhuzamos gyakorlásából származó többszörös adózásból fakad. Azonban, amennyiben ez a tagállam ilyen kedvezményt elír, ezt a lehetőséget a közösségi joggal összhangban kell gyakorolnia.

48 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy amint a jelen ítélet 30. és 32. pontjában is szerepel, a tagállamok feladata, hogy megszervezzék a felosztott nyereség adóztatására vonatkozó rendszerüket, és ennek keretében meghatározzák azt az adóalapot és adómértéket, amely az osztalékban részesülő befektetőre alkalmazandó, és hogy a közösségi jog egységesítésére, illetve összehangolására irányuló intézkedések hiányában a tagállamok továbbra is jogosultak egyezményekben vagy egyoldalúan meghatározni adóztatási joghatóságuk megosztásának szempontjait.

49 Következésképpen a különböző tagállamok adójogszabályai közötti, e helyzetből fakadó különbségek fennállása esetén a tagállam egyezmény alapján vagy egyoldalúan a különböző tagállamokból származó osztaléokra ezen eltéréseket figyelembe vevő eltérő bánásmódot alkalmazhat.

50 A tagállamok által kötött kétoldalú adóegyezményekkel kapcsolatban a Bíróság korábban arra emlékeztetett, hogy az ilyen egyezmény hatálya csupán az ott említett természetes vagy jogi személyekre terjed ki (lásd a fent hivatkozott D-ügyben hozott ítélet 54. pontját és a Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation ügyben hozott ítélet 84. pontját).

51 Ezen ítéletekben a Bíróság úgy döntött, hogy amennyiben egy kétoldalú adóegyezmény által elírt előnyt nem lehet ezen egyezménytől elválaszthatónak minősíteni, hanem olyannak, amely annak általános egyensúlyához hozzájárul, az a tény, hogy az említett egyezményben foglalt kölcsönös jogok és kötelezettségek csak a szerződő két tagállam egyikében illetéssel rendelkező személyekre alkalmazandók, ami a kétoldalú egyezményekből adódó következmény, a közösségi joggal nem ellentétes az, ha a szóban forgó előnyben nem részesül egy harmadik tagállamban lakóhellyel rendelkező személy, mivel nincs az említett egyezmény hatálya alá tartozó lakosokéhoz hasonló helyzetben (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott D-ügyben hozott ítélet 59–63. pontját és a Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation ügyben hozott ítélet 88–93. pontját).

52 A jelen esetben, ami a holland illetőségű adójogi kollektív befektetési szervezet által kapott osztalék után más tagállamban levont forrásadó utáni kedvezményt illeti, a társasági adóról szóló törvény 28. §-a (1) bekezdésének b) pontja a különböző tagállamokból származó osztalékok eltérő bánásmódjához vezet.

53 Az alapügyre irányadó jogi keretben vitathatatlan, hogy a kedvezményt olyan esetekben nyújtják, amikor a Holland Királyság a forrásadót alkalmazó tagállammal kötött adóegyezmény keretében vállalja, hogy a természetes személyek számára lehetővé teszi az említett forrásadónak az általuk fizetendő holland jövedelemadóba történő beszámítását.

54 Amint azonban a főtanácsnok az indítványa 107. pontjában megjegyzi, a társasági adóról szóló törvény – a királyi rendelet 6. §-ával összefüggésben értelmezett – 28. §-a (1) bekezdésének b) pontjában elírt kedvezmény nem ilyen kétoldalú adóegyezmény automatikus alkalmazásából, hanem a Holland Királyság arra vonatkozó egyoldalú döntéséből ered, hogy az ilyen egyezmények elnyét kiterjeszti az adójogi kollektív befektetési szervezetekre.

55 Bár a jelen ítélet 48. és 49. pontjában megnevezett okokból az ilyen egyoldalú döntést önmagában nem lehet a közösségi joggal ellentétesnek tekinteni, meg kell vizsgálni, hogy az abból következő eltérő bánásmód nem minősül-e a tőke szabad mozgása korlátozásának.

56 E tekintetben azonban emlékeztetni kell arra, hogy az olyan jogszabályok, mint az alapügyben érintettek, azáltal hogy a külföldön kapott osztalék utáni forrásadóra vonatkozó kedvezményből kizárnak bizonyos tagállamokból származó osztalékokat, az e tagállamokban történő befektetéseket kevésbé vonzóvá teszik, mint az azokban a tagállamokban történő befektetéseket, amelyekben az osztalékadóztatás ilyen kedvezményre jogosít. Az ilyen jogszabályok tehát visszatartják a kollektív befektetési szervezetet az olyan tagállamokban történő befektetésektől, amelyek esetében az osztalékadóztatás nem jár adókedvezménnyel, ezért e jogszabályok a tőke szabad mozgása EK 56. cikkben főtörvény szerinti tiltott korlátozásának minősülnek.

57 Azonban az EK 58. cikk (1) bekezdésének a) pontja alapján „[a]z 56. cikk rendelkezései nem érintik a tagállamoknak azt a jogát, hogy [...] alkalmazzák adójoguk azon vonatkozó rendelkezéseit, amelyek [...] a tőkebefektetés helye alapján az adózók között különbséget tesznek”.

58 Szintén meg kell állapítani, hogy magát az EK 58. cikk (1) bekezdésének a) pontjában elírt eltérést korlátozza az EK 58. cikk (3) bekezdése, amely elírja, hogy az ugyanezen cikk (1) bekezdésében említett nemzeti rendelkezések „nem szolgálhatnak az [EK] 56. cikkben meghatározott szabad tőkemozgásra és fizetési műveletekre vonatkozó önkényes megkülönböztetés vagy rejtett korlátozás eszközéül” (lásd a C-319/02. sz. Manninen-ügyben 2004. szeptember 7-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-7477. o.] 28. pontját).

59 Különbséget kell tehát tenni az EK 58. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében megengedett egyenlőtlen bánásmód és az ugyanezen cikk (3) bekezdése által tiltott megkülönböztetés között. Márpedig az ítélkezési gyakorlat szerint ahhoz, hogy a tőkebefektetés helye alapján az adózók között különbséget tevő nemzeti adójogi szabályozást a Szerződésnek a tőke szabad mozgásáról szóló rendelkezéseivel összeegyeztethetőnek lehessen tekinteni, az eltérő bánásmódnak olyan helyzetekre kell vonatkoznia, amelyek egymással objektíve nem összehasonlíthatóak, vagy azokat nyomós közérdek igazolja (lásd ebben az értelemben a C-35/98. sz. Verkooijen-ügyben 2000. június 6-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-4071. o.] 43. pontját, a fent hivatkozott Manninen-ügyben hozott ítélet 29. pontját és a C-512/03. sz. Blanckaert-ügyben 2005. szeptember 8-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-7685. o.] 45. pontját).

60 A holland kormány magyarázata szerint a kedvezmény elírásával a szóban forgó holland jogszabályok célja, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezet közvetítésével befektető személy által kapott osztalék adójogi kezelését a lehető legnagyobb mértékben közelítsék a befektető által közvetlen befektetése után kapott osztalék adójogi kezeléséhez, nehogy az ilyen szervezet által történő külföldi befektetést kevésbé vonzóan tekintsék a közvetlen befektetéshez képest.

61 Márpedig az ilyen jogszabályok tekintetében az adójogi kollektív befektetési szervezet helyzete – amennyiben a Holland Királysággal olyan egyezményt kötött tagállamokból származó osztalékot kap, amely a természetes személy befektető számára elírja az osztalék után a tagállamokban levont adónak az általa Hollandiában fizetendő jövedelemadóba történő beszámításának jogát – különbözik attól a helyzettől, amelybe a szervezet akkor kerül, ha olyan osztalékot kap, amely a Holland Királysággal ilyen egyezményt nem kötött tagállamokból származik, vagyis amelyre nem vonatkozik a jog.

62 Ugyanis csak a Holland Királysággal ilyen kétoldalú adóegyezményt kötött tagállamokban történő befektetésekkel kapcsolatban fordul elő, hogy az alapügyben érintett rendelkezésekben elírt kedvezmény hiányában – a befektetés adójogi kollektív befektetési szervezet közvetítésével történő megvalósítása melletti döntés azzal a kockázattal jár, hogy természetes személy befektető számára kevésbé előnyös, mint a közvetlen befektetés.

63 Ezzel szemben az olyan tagállamok esetében, amelyek nem kötöttek a Holland Királysággal ilyen kétoldalú adóegyezményt, a természetes személy azon döntése, hogy ilyen szervezet közvetítésével eszközöl befektetést, nem vonja maga után azon kedvezmény elvesztését, amelyben akkor részesülhetett volna, ha az említett tagállamokba történő közvetlen befektetések mellett döntött volna. Következésképpen ez a helyzet objektíve nem összehasonlítható azzal, amelyben a Holland Királyság ilyen adóegyezményt kötött.

64 Ebből következik, hogy olyan jogszabályok esetében, mint az alapügyben érintettek, amelyek szerint az a közvetlen befektetések és a kollektív befektetési szervezet közvetítésével történő befektetések adójogi kezelésének a lehető legnagyobb mértékben történő közelítése céljából az a tagállam úgy dönt, hogy ez utóbbiakat kedvezményben részesíti az olyan tagállamokból származó osztalék utáni forrásadóra tekintettel, amelyekkel szemben kétoldalú egyezmény keretében vállalta, hogy a természetes személyek számára lehetővé teszi az említett adólevonásoknak a nemzeti joguk alapján általuk fizetendő jövedelemadóba történő beszámítását, nem ellentétes az EK 56. cikkel és az EK 58. cikkel az, ha a tagállam kizárja a kedvezményt az azon más tagállamokból származó osztalékkal kapcsolatban, amelyekkel nem kötött ilyen rendelkezéseket magában foglaló kétoldalú egyezményt, mivel nem objektíve összehasonlítható helyzetekről van szó.

65 A fentiekből következik, hogy az első kérdés a) pontjára azt a választ kell adni, hogy az EK

56. cikkkel és az EK 58. cikkkel nem ellentétesek az olyan tagállami jogszabályok, mint az alapügyben érintettek, amelyek ? azáltal, hogy az e tagállam területén illet?séggel rendelkező adójogi kollektív befektetési szervezetek számára a nekik fizetett osztalék után másik tagállamban levont forrásadóval szemben adókedvezményt írnak el? ? ezt a kedvezményt olyan összegre korlátozzák, amelyet az első tagállam területén illet?séggel rendelkező természetes személy hasonló adólevonások esetén e másik tagállammal kötött, kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény alapján beszámíthatott volna.

Az első kérdés b) pontjáról

66 Az első kérdés b) pontjával a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy az EK 56. cikket és az EK 58. cikket úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétesek azok a tagállami jogszabályok, amelyek ? azáltal, hogy a területén illet?séggel rendelkező adójogi kollektív befektetési szervezetek számára a nekik fizetett osztalék után másik tagállamban levont forrásadóval szemben adókedvezményt írnak el? ? csökkentik ezt a kedvezményt, ha és amennyiben az említett szervezetek befektet?i nem az első tagállamban illet?séggel rendelkező természetes személyek vagy nem ott társaságiadó-köteles szervezetek.

67 Bár az első kérdés a) pontjából kiderül, hogy olyan körülmények között, mint az alapügyben, a közösségi jog nem kötelezi a tagállamot arra, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezet számára a neki fizetett osztalék után másik tagállamban levont forrásadóval szemben adókedvezményt írjon elő, mindazonáltal ha az első tagállam úgy dönt, hogy ilyen kedvezményt ír elő, ezt a hatáskörét a közösségi joggal összhangban kell gyakorolnia.

68 Amint az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kit?nik, az OESF befektet?i közé tartoznak természetes és jogi személyek, akik más tagállamokban, valamint harmadik országokban rendelkeznek illet?séggel.

69 Ezért először is meg kell vizsgálni azt, hogy a kedvezménynek az adójogi kollektív befektetési szervezet t?kéjében a más tagállamokban illet?séggel rendelkező befektet?k részesedése arányában történ? csökkentése a t?ke szabad mozgása korlátozásának min?sül-e, és igenl? válasz esetén, hogy ez a korlátozás indokolt-e. Másodszor meg kell vizsgálni, hogy azokra a helyzetekre vonatkozóan adott válasz, amelyekben e szervezet befektet?i más tagállamokban rendelkeznek illet?séggel, alkalmazható-e azon helyzetekre is, amelyekben az említett befektet?k harmadik országokban rendelkeznek illet?séggel.

70 Meg kell állapítani, hogy az alapügyben érintett rendelkezések alapján egy másik tagállamból származó osztalék után levont forrásadóval szemben nyújtott kedvezmény összegének kiszámításával kapcsolatban a holland jogszabályok eltér? bánásmódot vezetnek be azon adójogi kollektív befektetési szervezetek között, amelyeknek minden befektet?je Hollandia területén rendelkezik illet?séggel és azon szervezetek között – mint az OESF ?, amelyek befektet?inek egy része más tagállamban rendelkezik illet?séggel. Az első esetben az említett kedvezmény a királyi rendelet 6. §-ának (1) bekezdése alapján azon összegnek felel meg, amelyet a Hollandia területén lakóhellyel rendelkező természetes személy az említett adólevonások alapján beszámíthatott volna az általa e tagállamban fizetendő jövedelemadóba. A második esetben a királyi rendelet 6. §-ának (2) bekezdése alapján ezen összeg csökken a más tagállambeli befektet?k érintett szervezetek t?kéjében való részesedése arányában.

71 A más tagállamokból származó osztalék után külföldön levont forrásadóval szemben így nyújtott kedvezmény részét képezi az érintett adójogi kollektív befektetési szervezet befektet?i között felosztandó nyereség összegének, amelyet közöttük az e szervezet t?kéjében való részesedésük arányában osztanak szét.

72 Amint a f?tanácsnok az indítványa 118. pontjában hangsúlyozta, ebb?l az következik, hogy a külföldi forrásadóval szembeni kedvezménynek a más tagállambeli illet?ség? befektet?knek az ilyen szervezet t?kéjében való részesedése arányában történ? csökkentése, e szervezet minden befektet?jét egyaránt hátrányosan érinti, mivel azzal jár, hogy csökkenti a felosztandó nyereség teljes összegét.

73 Ebb?l következik, hogy olyan jogszabályi összefüggésben, mint az alapügyben, az adójogi kollektív befektetési szervezet számára sokkal el?nyösebb olyan befektet?k bevonása, akik abban a tagállamban rendelkeznek illet?séggel, amelyben e szervezet is illet?séggel rendelkezik, mivel minél kevesebb a más tagállamban illet?séggel rendelkező befektet?knek e szervezet t?kéjében való részesedése, annál nagyobb a befektet?k között felosztandó nyereség.

74 Az ilyen csökkentés tehát a szabad t?kemozgás EK 56. cikkben f?szabály szerint tiltott korlátozását valósítja meg, mivel akadályozhatja az adójogi kollektív befektetési szervezetet abban, hogy t?két gy?jtsön az illet?ségét?l eltér? más tagállamokban, és e más tagállamok befektet?it visszatarthatja attól, hogy ennek t?kéjében részesedést szerezzenek.

75 A holland kormány azonban emlékeztet arra, hogy ami az adójogi kollektív befektetési szervezetnek nyújtandó kedvezmény összegének a számítását illeti, a társasági adóról szóló törvény 28. §-a (1) bekezdésének b) pontja olyan helyzetre vonatkozik, amelyben egy befektet? közvetlen befektetést eszközöl külföldön.

76 Ami a külföldön kapott osztalék utáni forrásadó beszámításának a lehet?ségét illeti, e kormány szerint a holland jövedelemadó vagy a holland társasági adó alá tartozó, holland illet?ség? személy helyzete különbözik az ezen adók alá nem tartozó, nem holland illet?ség? személy helyzetét?l, mivel csak a Hollandiában jövedelemadó- vagy társaságiadó-köteles befektet?k számíthatják be az említett adólevonásokat.

77 Ezért összeegyeztethet? az EK 56. cikkel ? összefüggésben az EK 58. cikk (1) bekezdésének a) pontjával, mivel ez utóbbi rendelkezés engedélyezi a tagállamoknak, hogy a nem ugyanabban a helyzetben lévő adózók között lakóhely alapján különbséget tegyenek ?, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezeteknek nyújtandó említett kedvezmény összegére tekintettel különbséget tegyenek az alapján, hogy e szervezet befektet?i a kapott osztaléokra tekintettel Hollandiában jövedelemadó- vagy társaságiadó-kötelesek?e.

78 E tekintetben emlékeztetni kell arra, amint maga a holland kormány is jelzi, hogy a Holland Királyság adóztatja az adójogi kollektív befektetési szervezetek által mind a holland illet?ség? befektet?inek, mind egy másik tagállamban illet?séggel rendelkező befektet?inek fizetett osztalékot. Ezért az ilyen szervezet, amelynek a t?kéjében részben más tagállamokban illet?séggel rendelkező befektet?k is részesednek, nem tekinthet? eltér? helyzetben lévőnek azon szervezethez képest, amelynek minden befektet?je Hollandiában rendelkezik illet?séggel.

79 Következésképpen, ahogy a f?tanácsnok az indítványa 121. pontjában megjegyzi, amint a Holland Királyság úgy döntött, hogy a területén illet?séggel rendelkező adójogi kollektív befektetési szervezeteknek a külföldön levont adóval szemben adókedvezményt nyújt, és adóztatási joghatóságát a területén illet?séggel rendelkező e szervezetek által az akár az e tagállamban, akár más tagállamban illet?séggel rendelkező befektetőinek nyújtott összes osztalékra tekintettel gyakorolja, e kedvezményt ki kell terjesztenie azokra az adójogi kollektív befektetési szervezetekre is, amelyek befektetői nem rendelkeznek illet?séggel az említett tagállamban (lásd ebben az értelemben a C-170/05. sz., Denavit Internationaal és Denavit France ügyben 2006. december 14-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-11949. o.] 37. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

80 A holland kormány ezenkívül azzal érvel, hogy – mivel az említett szervezeteknek nyújtott kedvezményt annak befektetői között osztják szét, és az ez utóbbiak jövedelmébe adózás szempontjából beleszámít – az e kedvezmény számításához használt képlet tényezői arányosak az e szervezetek által a befektetőiknek fizetett osztalék után Hollandiában kivetett adó mértékével.

81 E kormány szerint az az adómérték, amellyel a Holland Királyság a nyereségfelosztást a társaságok azon befektetőinél adóztatja, akik e tagállamban rendelkeznek illet?séggel, és itt jövedelemadó- vagy társaságiadó-kötelesek, magasabb, mint a külföldi illet?ségű befektetők esetében alkalmazott adómérték. Ezen utóbbiak ugyanis Hollandiában csak csökkentett mértékű, az adóegyezmény alapján általában 15%-nak megfelelő osztalékadót fizetnek. Ez a tény megmagyarázza az adójogi kollektív befektetési szervezetnek nyújtandó kedvezmény összegének az e szervezet azon befektetői részesedésének az arányában történő csökkentését, akik más tagállamban rendelkeznek illet?séggel.

82 Bár az alapügyben érintett jogszabályok célja, hogy különbséget tegyen a kollektív befektetési szervezet belföldi és külföldi illet?ségű befektetői között abból a célból, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezet által a nyereség felosztásán keresztül számukra nyújtott adókedvezmény arányban legyen az általuk Hollandiában fizetendő adóval, meg kell jegyezni, hogy e kedvezménynek az említett szervezet azon befektetői részesedésének az arányában történő csökkentése, akik más tagállamban rendelkeznek illet?séggel, nem teszi lehetővé e cél elérését. Ugyanis, amint a jelen ítélet 72. pontjában szerepel, ez a csökkentés az adójogi kollektív befektetési szervezet minden befektetőjét egyaránt hátrányosan érinti, mivel azzal jár, hogy csökkenti a felosztandó nyereség teljes összegét.

83 Ezzel szemben a kedvezménynek a szervezet azon befektetői részesedésének az arányában történő csökkentése, akik más tagállamban rendelkeznek illet?séggel, lehetővé teszi az adójogi kollektív befektetési szervezetek által fizetett osztalékra vonatkozó adóbevételek csökkenésének megakadályozását, amely a Holland Királyság esetében azzal járna, hogy az illet?séggel nem rendelkező azon befektetőkre való tekintet nélkül megadja az említett kedvezményt, akik az említett szervezetek által fizetett osztalék tekintetében olyan adó alá tartoznak, amelynek mértéke alacsonyabb, mint a belföldi befektetőkre alkalmazott.

84 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint azonban az adóbevételek csökkenése nem tekinthető olyan nyomós közérdeknek, amely indokolhatja az alapvető szabadságok egyikével elvileg ellentétes intézkedést (lásd többek között a fent hivatkozott Manninen-ügyben hozott ítélet 49. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

85 Ebből következik, hogy az EK 56. cikkel és az EK 58. cikkel ellentétesek az olyan jogszabályok, mint az alapügyben érintettek, amelyek – azáltal, hogy az e tagállam területén illet?séggel rendelkező adójogi kollektív befektetési szervezetek számára a nekik fizetett osztalék után másik tagállamban levont forrásadóval szemben adókedvezményt írnak elő – csökkentik ezt

a kedvezményt, ha és amennyiben azok befektet?i nem az els? tagállamban illet?séggel rendelkez? természetes vagy jogi személyek, mivel az ilyen csökkentés az említett szervezetek minden befektet?jét egyaránt hátrányosan érinti.

86 Azon kérdéssel kapcsolatban, hogy az el?z? pontra adott válasz kiterjeszthet?e azon helyzetekre, amelyekben egy kollektív befektetési szervezet külföldi befektet?i harmadik országban rendelkeznek illet?séggel, a holland kormány úgy véli, hogy a tagállam különbséget tehet ilyen, illetve azon helyzet között, amelyben a befektet?k más tagállamban rendelkeznek illet?séggel.

87 E tekintetben, amint a Bíróság a C-101/05. sz. A?ügyben 2007. december 18-án hozott ítélet (az EBHT-ban még nem tették közzé) 31. pontjában megjegyezte, még ha a harmadik országok felé irányuló t?kemozgások liberalizációja egyértelm?en a bel? piac létrehozásától eltér? célokat követ is, mint többek között az egységes közösségi fizet?eszköz hitelességének biztosítását a világ pénzügyi piacain, és a világméret? pénzügyi központok fenntartását a tagállamokban, meg kell állapítani, hogy amikor a t?kemozgás szabadságának az elvét az EK 56. cikk (1) bekezdése kiterjesztette a harmadik országok és a tagállamok közötti t?kemozgásokra, a tagállamok úgy határoztak, hogy az említett elvet ugyanabban a cikkben és ugyanúgy kell el?írni a Közösségen belüli, illetve a harmadik országokkal fennálló kapcsolatok vonatkozásában.

88 A Bíróság azt is megállapította, hogy nem tekinthet? meghatározónak azon érvelés, amely szerint – ha a t?kemozgás korlátozásának fogalmát ugyanúgy kellene értelmezni a tagállamok és a harmadik országok közötti kapcsolatok, valamint a tagállamok közötti kapcsolatok tekintetében – a Közösség egyoldalúan megnyitná a közösségi piacot a harmadik országok számára, anélkül hogy meg?rizné az ahhoz szükséges tárgyalási eszközöket, hogy a harmadik országok részér?l hasonló liberalizációt érjen el (lásd a fent hivatkozott A?ügyben hozott ítélet 38. pontját).

89 Azonban a Bíróság megállapította, hogy a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó t?kemozgásoknak más a jogi háttere, mint a Közösségen belüli t?kemozgásoké (lásd a fent hivatkozott A?ügyben hozott ítélet 36. pontját). Ugyanis az Európai Unió tagállamai közötti jogharmonizáció szintje, és különösen a nemzeti adóhatóságok együttm?ködését célzó olyan közösségi jogi intézkedések miatt, mint például a tagállamok illetékes hatóságainak a közvetlen adóztatás területén történ? kölcsönös segítségnyújtásáról szóló, 1977. december 19-i 77/799/EGK tanácsi irányelv (HL L 336., 15. o.; magyar nyelv? különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 63. o.), a határon átnyúló jellemz?kkel rendelkező, de a Közösségen belül megvalósuló gazdasági tevékenységek valamely tagállam által történ? adóztatása nem mindig hasonlítható össze a tagállamok és harmadik országok közötti kapcsolatokban zajló gazdasági tevékenységek adóztatásával (lásd a fent hivatkozott Test Claimants in the FII Group Litigation ügyben hozott ítélet 170. pontját és az A?ügyben hozott ítélet 37. pontját).

90 Emellett nem zárható ki, hogy a tagállam bizonyítani tudja, hogy a harmadik országokból származó vagy oda irányuló t?kemozgás korlátozása valamely okból igazolt olyan esetekben, amikor ezen ok nem alkalmas arra, hogy megfeleljen igazolja a tagállamok közötti t?kemozgás korlátozását (a fent hivatkozott Test Claimants in the FII Group Litigation ügyben hozott ítélet 171. pontja és az A?ügyben hozott ítélet 37. pontja).

91 A jelen ügyben a holland kormány, valamint a Bizottság többek között azzal érvelt, hogy elengedhetetlen, hogy a tagállamok hivatkozhassanak az adóellen?rzések hatékonysága biztosításának a szükségességére mint közérdeken alapuló kényszerít? indokra, amely igazolja a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó t?kemozgások korlátozását.

92 E tekintetben meg kell jegyezni egyrészt, hogy a Holland Királyság osztalékadó alá veti a területén székhellyel rendelkező adójogi kollektív befektetési szervezetek által a harmadik

országokban illetéssel rendelkez? befektet?knek fizetett osztalékot. Másrészt meg kell állapítani, hogy az ilyen szervezetnek nyújtott adókedvezmény csökken a harmadik országban lakóhellyel rendelkez? befektet?i részesedésének az arányában, anélkül hogy e befektet?kkel szemben harmadik országokban alkalmazott adójogi bánásmód releváns lenne e tekintetben. Ezért a jelen ügyben nem lehet hivatkozni az adóellen?rzések hatékonysága biztosításának a szükségességére.

93 A holland kormány továbbá úgy véli, hogy a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó t?kemozgások korlátozásának indokolása céljából elengedhetetlen, hogy hivatkozni lehessen az adóbevétel-csökkenés megakadályozásának szükségességére. Ugyanis míg különösen az adóalap csökkenésével kapcsolatos problémák közösségi szinten a tagállamok adójogszabály-harmonizációjának meger?sítésével megoldhatók, a harmadik országokkal való kapcsolatokban nincs hasonló lehet?ség az adójogszabályok harmonizációjára.

94 Azonban emlékeztetni kell arra, hogy a kedvezménynek egy adójogi kollektív befektetési szervezet azon befektet?i részesedésének arányában történ? csökkentése, akik harmadik országban rendelkeznek illetéssel, az e szervezet befektet?i között felosztandó nyereség teljes összegének a csökkenésével jár.

95 Ennek következtében – feltéve, hogy ilyen okra hivatkozni lehet a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó t?kemozgások korlátozásának igazolása céljából – ezen igazolást nem lehet figyelembe venni a jelen ügyben, mivel az említett csökkenés egyaránt érinti a kollektív befektetési szervezet minden, akár a tagállamokban, akár harmadik országokban illetéssel rendelkez? befektet?jét.

96 Ebb?l következik, hogy olyan jogi összefüggésben, mint az alapügyben, azon helyzetekre adott megoldás, amelyekben az adójogi kollektív befektetési szervezet befektet?i más tagállamban rendelkeznek illetéssel, azon helyzetekre is alkalmazandó, amelyekben a kollektív befektetési szervezet befektet?i harmadik országban rendelkeznek illetéssel.

97 A fentiekre tekintettel az els? kérdés b) pontjára azt a választ kell adni, hogy az EK 56 cikkel és EK 58. cikkel ellentétesek az olyan jogszabályok, mint az alapügyben érintettek, amelyek ? azáltal, hogy az e tagállam területén illetéssel rendelkez? kollektív befektetési szervezetek számára a nekik fizetett osztalék után másik tagállamban levont forrásadóval szemben adókedvezményt írnak el? ? csökkentik ezt a kedvezményt, ha és amennyiben azok befektet?i más tagállamban vagy harmadik országban illetéssel rendelkez? természetes vagy jogi személyek, mivel az ilyen csökkentés az említett szervezetek minden befektet?jét egyaránt hátrányosan érinti.

A második kérdés a) pontjáról

98 A második kérdésének a) pontjával a kérdést el?terjeszt? bíróság azt kívánja megtudni, hogy az EK 57. cikk (1) bekezdése értelmében vett „közvetlen befektetés” fogalma magában foglalja-e a valamely társaságban meglév? olyan részesedéscsomag birtoklását, amely nem teszi lehetővé, hogy a társaság ügyvezetésére dönt? befolyást vagy a társaság felett ellen?rzést gyakoroljon.

99 Az EK 57. cikk (1) bekezdése értelmében az EK 56. cikk rendelkezései nem érintik azoknak a nemzeti vagy közösségi jogszabályok alapján 1993. december 31-én hatályban lévő korlátozásoknak a harmadik országokra történő alkalmazását, amelyeket a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó olyan tőkemozgás tekintetében fogadtak el, amely közvetlen befektetéssel – az ingatlanbefektetéseket is beleértve –, letelepedéssel, pénzügyi szolgáltatások nyújtásával vagy értékpapírok tőkepiacokra történő bevezetésével függ össze.

100 Mivel az EK 56. cikk (1) bekezdése szerinti „tőkemozgások” fogalmának meghatározása hiányzik a Szerződésből, a Bíróság elzárólag a Szerződés [Amszterdami Szerződés által hatályon kívül helyezett] 67. cikkének végrehajtásáról szóló, 1988. június 24-i 88/361/EGK tanácsi irányelvhez (HL L 178., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 10. fejezet, 1. kötet, 10. o.) mellékletként fűzött nomenklatúrának jelzésértéket tulajdonított. Ennélfogva az EK 56. cikk (1) bekezdése szerinti tőkemozgásnak minősülnek különösen a közvetlen befektetések, azaz amint e felsorolásból és az arra vonatkozó magyarázó megjegyzésekből következik, minden olyan természetes vagy jogi személy által végrehajtott befektetés, amely a tőket biztosító személy és azon társaság közötti tartós és közvetlen kapcsolat létrehozását, illetve fenntartását szolgálja, amelynek részére e tőket gazdasági tevékenység folytatása céljából szánják (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Test Claimants in the FII Group Litigation ügyben hozott ítélet 179-181. pontját; a C-112/05. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 2007. október 23-án hozott ítélet [az EBHT-ban még nem tették közzé] 18. pontját és a fent hivatkozott A-ügyben hozott ítélet 46. pontját).

101 Ami az új vagy meglévő vállalkozásokban való részesedéseket illeti, amint azt a magyarázó megjegyzések is megerősítik, a tartós gazdasági kapcsolatok létrehozásának, illetve fenntartásának célja feltételezi, hogy a befektető tulajdonában álló részvények – a részvénytársaságokra vonatkozó nemzeti jogszabályok vagy más rendelkezések alapján – biztosítják számára, hogy ténylegesen részt vegyen a társaság irányításában vagy ellenőrzésében (a fent hivatkozott Bizottság kontra Németország ügyben hozott ítélet 18. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

102 Ezért a második kérdés a) pontjára azt a választ kell adni, hogy az EK 57. cikk (1) bekezdésében említett korlátozás mint a tőkemozgások korlátozása magában foglalja a „közvetlen befektetést” a tekintetben, hogy e korlátozás minden olyan, természetes vagy jogi személy által végrehajtott befektetésre vonatkozik, amely a tőket biztosító személy és azon társaság közötti tartós és közvetlen kapcsolat létrehozását, illetve fenntartását szolgálja, amelynek részére e tőket gazdasági tevékenység folytatása céljából szánják.

A második kérdés b) és c) pontjáról

103 A kérdést előterjesztő bíróság második kérdésének b) pontjával lényegében azt kívánja megtudni, hogy az EK 56. cikk ugyanolyan hatállyal bír-e a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó tőkemozgásokra, mint a Közösségen belüli tőkemozgásokra, és a második kérdésének c) pontjával lényegében azt kérdezi, hogy a szabad tőkemozgás korlátozásának minősül-e valamely tagállam esetében az a tény, hogy a területén illetésséggel rendelkező adójogi kollektív befektetési szervezeteknek harmadik országból kapott osztalék utáni forrásadóval szemben nyújtott adókedvezményét csökkentik az érintett tagállamban illetésséggel nem rendelkező befektetőknek az e szervezetek tőkéjében való részesedése arányában.

104 E kérdések, amelyeket együtt kell kezelni, arra keresik a választ, hogy az első kérdés b) pontjában adott válasz változik-e, ha az osztalék nem egy másik tagállamból, hanem egy harmadik országból származik.

105 E tekintetben a jelen ítélet 79. és 96. pontjából kitűnik, hogy amint a Holland Királyság úgy döntött, hogy a területén illetésséggel rendelkező, adójogi kollektív befektetési szervezeteknek a külföldön levont adó után kedvezményt nyújt, és adóztatási joghatóságát a területén székhellyel rendelkező e szervezetek által az akár az e tagállamban, akár más tagállamban, akár harmadik országban illetésséggel rendelkező befektetőnek nyújtott összes osztalékra tekintettel gyakorolja, ezen adókedvezményt ki kell terjesztenie azokra az adójogi kollektív befektetési szervezetekre is, amelyek befektetői között vannak nem holland illetésségű személyek is.

106 Amint ugyanis a jelen ítélet 70-96. pontjában szerepel, az olyan szabály, miszerint a külföldön levont adó alapján nyújtott ilyen adókedvezményt a más tagállamokban vagy harmadik országban illetésséggel rendelkező befektetőnek a szervezet tőkéjében való részesedése arányában csökkentik, eltérő bánásmódban részesíti azon szervezeteket, amelyeknek valamennyi befektetője Hollandiában rendelkezik illetésséggel és azokat, amelyek befektetőinek egy része más tagállamban vagy harmadik országban rendelkezik illetésséggel, amit nem indokol sem az a tény, hogy e szervezetek eltérő helyzetben vannak, sem pedig a holland kormány által elfogadott adópolitikai célkitűzés.

107 Meg kell állapítani, hogy az ilyen szabály ellentétes az EK 56. cikkel és az EK 58. cikkel, függetlenül attól, hogy az adókedvezményre jogosító adólevonások másik tagállamban vagy harmadik országban történtek-e, mivel mindkét esetben eltérő bánásmód áll fenn azon szervezetek között, amelyeknek valamennyi befektetője Hollandiában rendelkezik illetésséggel, és azon szervezetek között, amelyek befektetőinek egy része más tagállamban vagy harmadik országban rendelkezik illetésséggel, továbbá az elfogadott indokok nem vonatkoznak az említett szervezetek által kapott osztalékok származási országára.

108 A második kérdés b) és c) pontjára tehát azt a választ kell adni, hogy az EK 56. cikkel és az EK 58. cikkel ellentétesek az olyan tagállami jogszabályok, mint az alapügyben érintettek, amelyek azáltal, hogy az e tagállam területén illetésséggel rendelkező adójogi kollektív befektetési szervezetek számára a nekik fizetett osztalék után harmadik országban levont forrásadóval szemben adókedvezményt írnak elő, csökkentik ezt a kedvezményt, ha és amennyiben azok befektetői más tagállamban vagy harmadik országban illetésséggel rendelkező természetes vagy jogi személyek, mivel az ilyen csökkentés az említett szervezetek minden befektetőjét egyaránt hátrányosan érinti.

A harmadik kérdés a) pontjáról

109 A harmadik kérdésének a) pontjával a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy hatással van-e az első két kérdés megválaszolására az a tény, hogy valamely tagállamban illetésséggel rendelkező kollektív befektetési szervezet által másik tagállamból kapott osztalék után e tagállamban levont adó magasabb annál az adónál, mint amelyet az előbbi tagállamban a külföldi befektetőnek fizetett osztalékra vetnek ki.

110 Amint az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból következik, ezt a kérdést az indokolta, hogy az érintett adóévben az OESF-nek fizetett, Portugáliából származó osztalék után e tagállamban levont forrásadó mértéke 17,5%, míg az OESF befektetőinek fizetett osztalék után Hollandiában fizetett forrásadó mértéke 15%.

111 Tekintettel azonban arra, hogy a Portugáliából származó osztalékot nem vették figyelembe az alapügyben érintett adójogi kollektív befektetési szervezetnek nyújtott kedvezmény számításakor és tekintettel az első kérdés a) pontjára adott válaszra, a harmadik kérdés a) pontját nem kell megválaszolni.

A harmadik kérdés b) pontjáról

112 A harmadik kérdésének b) pontjával a kérdést elterjesztő bíróság arra vár választ, hogy az első két kérdés megválaszolása érdekében figyelembe kell-e venni azt a tény, hogy kollektív befektetési szervezet külföldi befektetői abban az államban rendelkeznek illetéssel, amellyel az e szervezet székhelye szerinti tagállam az osztalék utáni forrásadó kölcsönös beszámítását előíró egyezményt kötött. Mivel azonban az említett szervezet befektetőinek illetését csak akkor veszik figyelembe, amikor a kedvezményt az említett szervezet székhelye szerinti tagállamon kívüli illetéssel rendelkező befektetői részesedésének arányában csökkentik, a jelen kérdést úgy kell tekinteni, hogy az kizárólag az első kérdés b) pontjára vonatozik.

113 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az a tény, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezet befektetőinek illetése szerinti állam és a Holland Királyság elfogadták azon adó beszámításának lehetőségét, amelyet ez utóbbi az említett szervezet által a befektetőinek fizetett osztalék után levon, nem változtat azon a körülményen, hogy a Holland Királyság ezen osztalék adóztatásán keresztül adóztatási joghatóságát gyakorolja. Márpedig, amint a jelen ítélet 79. és 96. pontjából következik, a tagállamnak a területén illetéssel rendelkező adójogi kollektív befektetési szervezet által mind az e tagállam területén illetéssel rendelkező, mind más tagállamban vagy harmadik országban illetéssel rendelkező befektetőknek fizetett osztalék felett gyakorolt adóztatási joghatósága igazolja annak szükségességét, hogy abban az esetben, ha olyan kedvezményt ír elő, mint az alapügyben, azt azon adójogi kollektív befektetési szervezetekre is kiterjessze, amelyek befektetői nem ebben a tagállamban rendelkeznek illetéssel.

114 Ezért a harmadik kérdés b) pontjára azt a választ kell adni, nem befolyásolja az első kérdés b) pontjára adott választ az a tény, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezetek külföldi befektetői olyan államban rendelkeznek illetéssel, amellyel az e szervezet székhelye szerinti tagállam az osztalék utáni forrásadó kölcsönös beszámítását előíró egyezményt kötött.

A harmadik kérdés c) pontjáról

115 Harmadik kérdésének c) pontjával a kérdést elterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy az első két kérdés megválaszolása érdekében figyelembe kell-e venni azt a tény, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezet külföldi befektetői a Közösség más tagállamában rendelkeznek illetéssel.

116 Figyelembe véve az első kérdés b) pontjára adott választ, ezt a kérdést nem kell megválaszolni.

A költségekről

117 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést elterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) Az EK 56. cikkel és EK 58. cikkel nem ellentétesek az olyan tagállami jogszabályok, mint az alapügyben érintettek, amelyek – amikor az e tagállam területén illetéssel rendelkező adójogi kollektív befektetési szervezet számára a részére fizetett osztalék után másik tagállamban levont forrásadóval szemben adókedvezményt írnak elő – ezt a kedvezményt olyan összegre korlátozzák, amelyet az első tagállam területén illetéssel rendelkező természetes személy hasonló adólevonás esetén az e másik tagállammal kötött,

kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény alapján beszámíthatott volna.

2) Az EK 56. cikkel és EK 58. cikkel ellentétesek az olyan jogszabályok, mint az alapügyben érintettek, amelyek – azáltal, hogy az e tagállam területén illetéssel rendelkező, adójogi kollektív befektetési szervezetek számára a nekik fizetett osztalék után másik tagállamban vagy egy harmadik országban levont forrásadóval szemben adókedvezményt írnak elő – csökkentik ezt a kedvezményt, ha és amennyiben azok befektetői más tagállamban vagy harmadik országban illetéssel rendelkező természetes vagy jogi személyek, mivel az ilyen csökkentés az említett szervezetek minden befektetését egyaránt hátrányosan érinti.

E tekintetben nincs jelentősége annak, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezet külföldi befektetői olyan államban rendelkeznek illetéssel, amellyel e szervezet székhelye szerinti tagállam az osztalék utáni forrásadó kölcsönös beszámítását előíró egyezményt kötött.

3) A tőkemozgások közvetlen befektetéseket érintő korlátozásaként az EK 57. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik a korlátozás, amennyiben minden olyan, természetes vagy jogi személy által végrehajtott befektetésre vonatkozik, amely a tőkéket biztosító személy és azon vállalkozás közötti tartós és közvetlen kapcsolat létrehozását, illetve fenntartását szolgálja, amelynek részére e tőkéket gazdasági tevékenység folytatása céljából szánják.

Aláírások

* Az eljárás nyelve: holland.